

26.6.2019

Ympäristöministeriö

Lausuntopalvelu.fi

Aihe: Luonnos ympäristöministeriön ohjeeksi rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta

1 Johdanto

1.1. Yleistä

RAKLI kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset julkisen ja yksityisen sektorin ammattimaiset toimijat, jotka kattavat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajat, rakennuttajat ja käyttäjät sekä näiden ammattimaiset edustajat. RAKLI jäseni-
neen varmistaa, että Suomessa on tilaa hyvälle elämälle.

RAKLI:n strategian yksi painopisteistä on rakentamisen tuottavuuden ja laadun parantami-
nen. Kosteusteknisen laadun varmistamiseen RAKLI:n jäsenillä on jo pidempään ollut käy-
tössä toimintamalleja, joissa kosteustekninen suunnittelu ja kosteustekninen tarkastelu
ovat tehtävinä mm. kilpailutusasiakirjoissa ja toimintamalleihin kuuluu laatumenettelyn
osana tarkastuspisteitä hankeprosessissa. Tarkoituksenmukaista on että näitä toimintata-
poja on mahdollista noudattaa myös jatkossa. Rakennushankkeita on hyvin erilaisia ja sa-
moin asiantuntemukselle on hankkeissa hyvin erilaisia tarpeita. Tilaajalla tulee olla mahdol-
lisuus vaikuttaa siihen, miten järjestää kosteusteknisen laadun suunnittelun ja valvonnan
paraiten hankkeeseen soveltuvalla tavalla.

Rakentaminen ja asuminen on Suomessa erittäin kallista. Tästä kertovat useat mm. RAKLI:n
teettämät tutkimukset. Samalla kun kehitetään rakentamisen laatua, pohdittava on minkä-
laisia vaikutuksia eri asioilla, on rakentamisen kustannuksiin. Uuteen hallitusohjelmaankin
on tuotu ajatus sääntelyn rakentamisen hintaan vaikuttavien tekijöiden selvityksestä.

Ympäristöministeriön uudet rakentamista säätelevät asetukset tulivat voimaan 2018 alusta.
Rakennusmääräyskokoelman uudistamisessa tarkoitus oli myös tehdä selkeä ero velvoitta-
van sääntelyn ja sitä tukevien ohjeiden välillä. Vuoden 2017 loppuun asti voimassa olleen
rakennusmääräyskokoelman (RakMk) ohjeita, kun tosiasiallisesti tulkittiin usein määräyk-
siksi. Tätä taustaa vasten tulisi uusista asetuksista annetun Ympäristöministeriön ohjeistuk-
sen sisällössä olla erittäin huolellinen ja ohjeistuksen tulisi sisältää vain sellaisia tarkennuk-

26.6.2019

sia, jotka ovat suoraan johdettavissa asetuksen sisällöstä. Lausunnoilla olevassa Ympäristöministeriön ohjeessa rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta on kohtia, joiden voi katsoa nostavan vaatimustaso asetuksessa esitetystä. Tällaiset vaatimustason nostot Ympäristöministeriön ohjeessa tulkitaan käytännön sovelluksissa tosiasiallisesti määräyksiksi, eikä tällöin ole enää kyse asetuksen tekstin selventämisestä vaan asetusten asettaman sääntelyn tason kiristämisestä. Viittaamme tällä huomautuksella esimerkiksi ohjeen suositukseen, että ensisijaisesti kosteudenhallinnasta vastaavaksi henkilökseksi tulisi valita suunnittelusta ja valvonnasta riippumaton taho. Asiasta ei ole mitään mainintaa Ympäristöministeriön asetuksessa vaan nimenomaan eri yhteyksissä on asetusta valmistelleiden henkilöiden taholta korostettu, että rooliin tulee valita kussakin tapauksessa rooliin parhaiten sopiva taho. Kysymys on käytännössä asetuksen ylitulkinnasta, joten tulkinta ei kuulu tähän käsiteltyyn ohjeeseen.

Tärkeää olisi tukea hankkeiden sisäistä laatua, jotta kussakin hankkeessa parhaiten tehtävään sopiva valittaisiin kosteudenhallinnasta vastaavaksi.

2.3.1 Rakennushankkeen kosteudenhallintaselvityksen laatiminen ja sisältö

Ohjeteksti: "Kosteudenhallintaselvitys on laadittava ensisijaisesti hankesuunnitteluvaiheessa"

Kommentti: Kosteudenhallintaselvitys ei tule valmiiksi hankesuunnitteluvaiheessa, vaan täydentyy suunnittelun edetessä. Täsmennettävä ohjeeseen.

Ohjeteksti: "Ensisijaisesti kosteudenhallintakoordinaattorina toimii hankkeeseen ryhtyvän nimeämä suunnittelijoista sekä urakoitsijoista riippumaton asiantuntija."

Kommentti: Ei voi kirjoittaa näin asetusta tulkitsevassa ohjeessa. Asetuksen perusteella rakennushankkeeseen ryhtyvä nimeää kosteudenhallinnasta vastaavan. Hankkeissa tarvitaan tähän tapauskohtaista harkintaa. Joissain tapauksissa esim. rakennesuunnittelija koordinaattorina on hyvä vaihtoehto ja toisessa tapauksessa valvoja.

Ohjeteksti: Rakennusvaiheessa kosteudenhallintakoordinaattori koordinoi, ohjaa, valvoo ja varmentaa työmaan kosteudenhallintasuunnitelman mukaista toteutusta sekä varmistaa kosteusteknisesti tärkeimpien rakenteiden ja rakennusosien suunnitelmien mukaista toteutusta. Lisäksi rakennusvaiheessa kosteudenhallintakoordinaattorin tehtäväksi voidaan osoittaa työmaahenkilökunnan perehdyttäminen kosteudenhallinnan kannalta keskeisimpiin suunnitelmiin.

Kommentti: Yllä olevat ovat lähtökohtaisesti suoraan työmaan kosteudenhallinnasta vastaavan tehtäviä. Asetus antaa selkeän roolijaon hankkeen valmistelun, suunnittelun ja työmaan aikaisten tehtävien välille. Ohjeteksti on tässä kohtaa pitkälle menevää tulkintaa rooleista. Tämän kaltaiselle tulkinnalle asetukset ei anna perusteita.

26.6.2019

Ohjeteksti: Käyttö- ja huoltohenkilökunnan perehdyttäminen rakennuksen käyttöön sekä rakennuksen kosteustekninen toimivuus käyttöönottovaiheessa loppuraportin laadinta voidaan tapauskohtaisesti osoittaa myös kosteudenhallintakoordinaattorin tehtäväksi.

Kommentti: Lähtökohtaisesti erityisesti käytön opastus luontevimmin muiden kuin kosteudenhallinnasta vastaavan tekemistä. Emme näe tarpeelliseksi lauseeksi koko ohjeessa.

Ohjeteksti: "Pientalokohteissa voidaan tapauskohtaisesti harkiten käyttää kosteudenhallintakoordinaattorina hankkeen vastaavaa työnjohtajaa tai työmaan valvojaa"

Kommentti: Miksi ainoastaan pientalokohteissa? RAKLI:n jäsenten kokemusten perusteella kosteudenhallinnan roolin yhdistäminen työmaan valvojan toimeksiantoon ihan suositeltava vaihtoehto useissa kohteissa.

RAKLI:n näkemyksen mukaan koko kappale 2.3.1 muokattava niin että todetaan kosteudenhallinnasta vastaavan voivan olla joko hankkeessa jo mukana oleva taho tai sitten erillinen henkilö, joka pystyy vaikuttamaan kohteen laadun hallintaan.

2.4.1 Hulevesien poisjohtaminen

Ohjeteksti: "Ensisijaisesti hulevesien poistamiseksi on tarkasteltava ratkaisua, jossa hulevesiä viivytetään tai imeytetään kiinteistöllä"

Kommentti: Maaperän lisäksi tontin pohjaveden pinnantasolla on aivan oleellinen merkitys siihen, onko kummankaan toiminnallisuuden toteuttaminen mahdollista.

RAKLI ry

Mikko Somersalmi
tekninen johtaja